Euroopan parlamentti
2019-2024



Kansalaisvapauksien sekä oikeus- ja sisäasioiden valiokunta

2023/0143(COD)

3.10.2023

***I
MIETINTÖLUONNOS

ehdotuksesta Euroopan parlamentin ja neuvoston asetukseksi neuvoston päätöksen 2009/917/YOS muuttamisesta sen mukauttamiseksi henkilötietojen suojaa koskeviin unionin sääntöihin
(COM(2023)0244 – C9-0170/2023 – 2023/0143(COD))

Kansalaisvapauksien sekä oikeus- ja sisäasioiden valiokunta

Esittelijä: Cornelia Ernst

Menettelyjen symbolit

*	Kuulemismenettely
***	Hyväksyntämenettely
***I	Tavallinen lainsäätämisjärjestys (ensimmäinen käsittely)
***II	Tavallinen lainsäätämisjärjestys (toinen käsittely)
***III	Tavallinen lainsäätämisjärjestys (kolmas käsittely)

(Menettely määräytyy säädösesityksessä ehdotetun oikeusperustan mukaan.)

Tarkistukset säädösesitykseen

Palstoina esitettävät parlamentin tarkistukset

Poistettava teksti merkitään vasempaan palstaan ***lihavoidulla kursiivilla***. Tekstiä korvattaessa muutosmerkinnät tehdään molempiin palstoihin ***lihavoidulla kursiivilla***. Uusi teksti merkitään oikeaan palstaan ***lihavoidulla kursiivilla***.

Tarkistuksen tunnistetietojen ensimmäisellä ja toisella rivillä ilmoitetaan käsiteltävänä olevan säädösesityksen kohta, jota tarkistetaan. Jos tarkistus koskee olemassa olevaa säädöstä, jota säädösesityksellä muutetaan, tunnistetietojen kolmannella rivillä ilmoitetaan muutettavan säädöksen tyyppi ja numero ja neljännellä rivillä tarkistettavan tekstinkohdan paikannus.

Konsolidoituna tekstinä esitettävät parlamentin tarkistukset

Uusi teksti merkitään ***lihavoidulla kursiivilla***. Poistettava teksti merkitään symbolilla ▌ tai yliviivauksella. Tekstiä korvattaessa muutosmerkinnät tehdään siten, että uusi teksti ***lihavoidaan ja kursivoidaan*** ja korvattava teksti poistetaan tai viivataan yli.
Parlamentin yksiköiden tekemiä lopullisen tekstin teknisiä muutoksia ei merkitä.

SISÄLTÖ

Sivu

LUONNOS EUROOPAN PARLAMENTIN LAINSÄÄDÄNTÖPÄÄTÖSLAUSELMAKSI.5

LUONNOS EUROOPAN PARLAMENTIN LAINSÄÄDÄNTÖPÄÄTÖSLAUSELMAKSI

ehdotuksesta Euroopan parlamentin ja neuvoston asetukseksi neuvoston päätöksen 2009/917/YOS muuttamisesta sen mukauttamiseksi henkilötietojen suojaa koskeviin unionin sääntöihin
(COM(2023)0244 – C9-0170/2023 – 2023/0143(COD))

(Tavallinen lainsäätämisjärjestys: ensimmäinen käsittely)

Euroopan parlamentti, joka

– ottaa huomioon komission ehdotuksen Euroopan parlamentille ja neuvostolle (COM(2023)0244),

– ottaa huomioon Euroopan unionin toiminnasta tehdyn sopimuksen 294 artiklan 2 kohdan ja 16 artiklan 2 kohdan, joiden mukaisesti komissio on antanut ehdotuksen Euroopan parlamentille (C9-0170/2023),

– ottaa huomioon Euroopan unionin toiminnasta tehdyn sopimuksen 294 artiklan 3 kohdan,

– ottaa huomioon työjärjestyksen 59 artiklan,

– ottaa huomioon kansalaisvapauksien sekä oikeus- ja sisäasioiden valiokunnan mietinnön (A9-0000/2023),

1. vahvistaa jäljempänä esitetyn ensimmäisen käsittelyn kannan;

2. pyytää komissiota antamaan asian uudelleen Euroopan parlamentin käsiteltäväksi, jos se korvaa ehdotuksensa, muuttaa sitä huomattavasti tai aikoo muuttaa sitä huomattavasti;

3. kehottaa puhemiestä välittämään parlamentin kannan neuvostolle ja komissiolle sekä kansallisille parlamenteille.

Tarkistus 1

Ehdotus asetukseksi
Johdanto-osan 2 kappale

Komission teksti	*Tarkistus*
(2) Tietotekniikan käytöstä tullialalla tehdyllä neuvoston päätöksellä 2009/917/YOS[10] perustetaan tullitietojärjestelmä auttamaan kansallisen	(2) Tietotekniikan käytöstä tullialalla tehdyllä neuvoston päätöksellä 2009/917/YOS[10] perustetaan tullitietojärjestelmä auttamaan kansallisen

lainsäädännön vakavien rikkomisten estämisessä, tutkinnassa ja syytteeseenpanossa nopeuttamalla tietojen saattamista saataville ja tehostamalla tullihallintojen toimintaa. Jotta voidaan varmistaa johdonmukainen lähestymistapa henkilötietojen suojaan unionissa, kyseistä päätöstä olisi muutettava sen yhdenmukaistamiseksi direktiivin (EU) 2016/680 kanssa. Erityisesti henkilötietojen suojaa koskevissa säännöissä olisi noudatettava käyttötarkoituksen ***määrittelyn*** periaatetta, säännöt olisi rajattava koskemaan tiettyjä rekisteröityjen ryhmiä ja henkilötietoryhmiä, niissä olisi noudatettava tietoturvavaatimuksia ja myöhemmän käsittelyn edellytyksiä ja niihin olisi sisällyttävä erityisiä henkilötietoryhmiä koskeva lisäsuoja. Lisäksi olisi säädettävä asetuksen (EU) 2018/1725[11] 62 artiklalla käyttöön otetusta koordinoidun valvonnan mallista.	lainsäädännön vakavien rikkomisten estämisessä, tutkinnassa ja syytteeseenpanossa nopeuttamalla tietojen saattamista saataville ja tehostamalla tullihallintojen toimintaa. Jotta voidaan varmistaa johdonmukainen lähestymistapa henkilötietojen suojaan unionissa, kyseistä päätöstä olisi muutettava sen yhdenmukaistamiseksi direktiivin (EU) 2016/680 kanssa. Erityisesti henkilötietojen suojaa koskevissa säännöissä olisi noudatettava käyttötarkoituksen ***rajoittamisen*** periaatetta, säännöt olisi rajattava koskemaan tiettyjä rekisteröityjen ryhmiä ja henkilötietoryhmiä, niissä olisi noudatettava tietoturvavaatimuksia ja myöhemmän käsittelyn edellytyksiä ja niihin olisi sisällyttävä erityisiä henkilötietoryhmiä koskeva lisäsuoja. Lisäksi olisi säädettävä asetuksen (EU) 2018/1725[11] 62 artiklalla käyttöön otetusta koordinoidun valvonnan mallista.
[10] Neuvoston päätös 2009/917/YOS tietotekniikan käytöstä tullialalla (EUVL L 323, 10.12.2009, s. 20).	[10] Neuvoston päätös 2009/917/YOS tietotekniikan käytöstä tullialalla (EUVL L 323, 10.12.2009, s. 20).
[11] Euroopan parlamentin ja neuvoston asetus (EU) 2018/1725, annettu 23 päivänä lokakuuta 2018, luonnollisten henkilöiden suojelusta unionin toimielinten, elinten ja laitosten suorittamassa henkilötietojen käsittelyssä ja näiden tietojen vapaasta liikkuvuudesta sekä asetuksen (EY) N:o 45/2001 ja päätöksen N:o 1247/2002/EY kumoamisesta (EUVL L 295, 21.11.2018, s. 39).	[11] Euroopan parlamentin ja neuvoston asetus (EU) 2018/1725, annettu 23 päivänä lokakuuta 2018, luonnollisten henkilöiden suojelusta unionin toimielinten, elinten ja laitosten suorittamassa henkilötietojen käsittelyssä ja näiden tietojen vapaasta liikkuvuudesta sekä asetuksen (EY) N:o 45/2001 ja päätöksen N:o 1247/2002/EY kumoamisesta (EUVL L 295, 21.11.2018, s. 39).

Or. en

Tarkistus 2

Ehdotus asetukseksi
Johdanto-osan 5 kappale

Komission teksti	*Tarkistus*
(5) Jotta voidaan varmistaa tietojen optimaalinen säilyttäminen ja samalla vähentää toimivaltaisten viranomaisten hallinnollista taakkaa, henkilötietojen säilyttämiseen tullitietojärjestelmässä sovellettavaa menettelyä olisi yksinkertaistettava poistamalla velvoite tarkastella tietoja vuosittain ja vahvistamalla ***viiden*** vuoden enimmäissäilytysaika, jota voidaan perustelluissa tapauksissa pidentää kahdella vuodella. Tämä säilytysaika on välttämätön ja oikeasuhteinen, kun otetaan huomioon rikosoikeudellisten menettelyjen tyypillinen kesto ja se, että tietoja tarvitaan yhteisten tullioperaatioiden ja tutkintatoimien suorittamiseen.	(5) Jotta voidaan varmistaa tietojen optimaalinen säilyttäminen ja samalla vähentää toimivaltaisten viranomaisten hallinnollista taakkaa, henkilötietojen säilyttämiseen tullitietojärjestelmässä sovellettavaa menettelyä olisi yksinkertaistettava poistamalla velvoite tarkastella tietoja vuosittain ja vahvistamalla ***kolmen*** vuoden enimmäissäilytysaika, jota voidaan perustelluissa tapauksissa pidentää kahdella vuodella. Tämä säilytysaika on välttämätön ja oikeasuhteinen, kun otetaan huomioon rikosoikeudellisten menettelyjen tyypillinen kesto ja se, että tietoja tarvitaan yhteisten tullioperaatioiden ja tutkintatoimien suorittamiseen.

Or. en

Tarkistus 3

Ehdotus asetukseksi
1 artikla – 1 kohta – 2 alakohta
Neuvoston päätös 2009/917/YOS
2 artikla – 1 kohta – 2 alakohta

Komission teksti	*Tarkistus*
2) ***Poistetaan*** 2 artiklan 2 kohta***.***	2) ***Korvataan*** 2 artiklan 2 kohta ***seuraavasti:***
	2. ’henkilötiedoilla’ direktiivin (EU) 2016/680 3 artiklan 1 alakohdassa määriteltyjä henkilötietoja.

Or. en

Tarkistus 4

Ehdotus asetukseksi
1 artikla – 1 kohta – 3 alakohta
Neuvoston päätös 2009/917/YOS
3 artikla – 2 kohta

Komission teksti	*Tarkistus*
”Kun henkilötietoja käsitellään tullitietojärjestelmässä, komissiota pidetään asetuksen (EU) 2018/1725 3 artiklan 12 alakohdassa tarkoitettuna henkilötietojen käsittelijänä, joka toimii kunkin jäsenvaltion nimeämien kansallisten viranomaisten puolesta, ja kyseisiä viranomaisia puolestaan pidetään henkilötietojen rekisterinpitäjinä.”	”Kun henkilötietoja käsitellään tullitietojärjestelmässä, komissiota pidetään asetuksen (EU) 2018/1725 3 artiklan 12 alakohdassa tarkoitettuna henkilötietojen käsittelijänä, joka toimii ***mainitun asetuksen 29 artiklan mukaisesti*** kunkin jäsenvaltion nimeämien kansallisten viranomaisten puolesta, ja kyseisiä viranomaisia puolestaan pidetään henkilötietojen rekisterinpitäjinä.”

Or. en

Tarkistus 5

Ehdotus asetukseksi
1 artikla – 1 kohta – 5 alakohta
Neuvoston päätös 2009/917/YOS
5 artikla – 2 kohta

Komission teksti	*Tarkistus*
2. Edellä 1 kohdassa tarkoitettuja toimia varten tullitietojärjestelmään voidaan tallentaa 3 artiklan 1 kohdassa tarkoitettuihin ryhmiin kuuluvia henkilötietoja ainoastaan, jos on perustelluista syistä aihetta epäillä, etenkin aikaisemman lainvastaisen toiminnan perusteella, että kyseinen henkilö on syyllistynyt taikka syyllistyy parhaillaan tai vastaisuudessa kansallisen lainsäädännön mukaisiin rikoksiin.”	2. Edellä 1 kohdassa tarkoitettuja toimia varten tullitietojärjestelmään voidaan tallentaa 3 artiklan 1 kohdassa tarkoitettuihin ryhmiin kuuluvia henkilötietoja ainoastaan, jos on perustelluista ***ja objektiivisista*** syistä aihetta epäillä, etenkin aikaisemman lainvastaisen toiminnan perusteella, että kyseinen henkilö on syyllistynyt taikka syyllistyy parhaillaan tai vastaisuudessa kansallisen lainsäädännön mukaisiin rikoksiin.”

Or. en

Tarkistus 6

Ehdotus asetukseksi

1 artikla – 1 kohta – 6 alakohta – johdantokappale
Neuvoston päätös 2009/917/YOS
7 artikla – 3 kohta

Komission teksti	*Tarkistus*
6) ***korvataan*** 7 artiklan 3 kohta ***seuraavasti:***	6) ***Poistetaan*** 7 artiklan 3 kohta***.***
”3. Edellä olevan 1 ja 2 kohdan estämättä neuvosto voi yksimielisellä päätöksellä ja Euroopan tietosuojavaltuutettua kuultuaan sallia kansainvälisille tai alueellisille järjestöille poikkeuksellisesti pääsyn tullitietojärjestelmään, jos kumpikin seuraavista edellytyksistä täyttyy:	
a) pääsy on direktiivin (EU) 2016/680 35 artiklassa tai tapauksen mukaan 39 artiklassa säädettyjen, henkilötietojen siirtoja koskevien yleisten periaatteiden mukainen;	
b) pääsy perustuu mainitun direktiivin 36 artiklan nojalla tehtyyn tietosuojan riittävyyttä koskevaan päätökseen tai siihen sovelletaan mainitun direktiivin 37 artiklassa säädettyjä asianmukaisia suojatoimia.”	

Or. en

Tarkistus 7

Ehdotus asetukseksi
1 artikla – 1 kohta – 7 alakohta
Neuvoston päätös 2009/917/YOS
8 artikla – 1 kohta – 1 alakohta

Komission teksti	*Tarkistus*
Jäsenvaltiot, Europol ja Eurojust saavat käsitellä tullitietojärjestelmästä peräisin olevia henkilötietoja ainoastaan 1 artiklan 2 kohdassa tarkoitetun tavoitteen saavuttamiseksi henkilötietojen ***käsittelyyn*** sovellettavien unionin oikeuden sääntöjen mukaisesti.	Jäsenvaltiot, Europol ja Eurojust saavat käsitellä tullitietojärjestelmästä peräisin olevia henkilötietoja ainoastaan 1 artiklan 2 kohdassa tarkoitetun tavoitteen saavuttamiseksi henkilötietojen ***suojeluun*** sovellettavien unionin oikeuden sääntöjen mukaisesti.

Or. en

Tarkistus 8

Ehdotus asetukseksi
1 artikla – 1 kohta – 7 a alakohta (uusi)
Neuvoston päätös 2009/917/YOS
8 artikla – 2 kohta

Nykyinen teksti	*Tarkistus*
	7 a) Korvataan 8 artiklan 2 kohta seuraavasti:
2. Tullitietojärjestelmästä peräisin olevia tietoja voivat käyttää vain kunkin jäsenvaltion nimeämät kyseisen jäsenvaltion kansalliset viranomaiset, jotka ovat tämän jäsenvaltion lakien, asetusten ja menettelyjen mukaisesti toimivaltaisia toimimaan 1 artiklan 2 kohdassa tarkoitetun tavoitteen saavuttamiseksi, sanotun kuitenkaan rajoittamatta tämän artiklan 1 ja 4 kohdan***, 7 artiklan 3 kohdan*** sekä 11 ja 12 artiklan soveltamista.	***”2.*** Tullitietojärjestelmästä peräisin olevia tietoja voivat käyttää vain kunkin jäsenvaltion nimeämät kyseisen jäsenvaltion kansalliset viranomaiset, jotka ovat tämän jäsenvaltion lakien, asetusten ja menettelyjen mukaisesti toimivaltaisia toimimaan 1 artiklan 2 kohdassa tarkoitetun tavoitteen saavuttamiseksi, sanotun kuitenkaan rajoittamatta tämän artiklan 1 ja 4 kohdan sekä 11 ja 12 artiklan soveltamista.

Or. en

Perustelu

Poistetaan viittaus 7 artiklan 3 kohtaan kyseisen kohdan poistamisen seurauksena.

Tarkistus 9

Ehdotus asetukseksi
1 artikla – 1 kohta – 8 alakohta
Neuvoston päätös 2009/917/YOS
8 artikla – 4 kohta – 1 alakohta – a alakohta

Komission teksti	*Tarkistus*
a) siirtää muille kuin 2 kohdan nojalla nimetyille kansallisille viranomaisille niiden edelleen käsittelemistä varten henkilötietojen ***käsittelyä*** koskevan unionin oikeuden sovellettavien sääntöjen mukaisesti; tai	a) siirtää muille kuin 2 kohdan nojalla nimetyille kansallisille viranomaisille niiden edelleen käsittelemistä varten henkilötietojen ***suojelua*** koskevan unionin oikeuden sovellettavien sääntöjen mukaisesti; tai

Or. en

Tarkistus 10

Ehdotus asetukseksi
1 artikla – 1 kohta – 8 alakohta
Neuvoston päätös 2009/917/YOS
8 artikla – 4 kohta – 1 alakohta – b alakohta

Komission teksti	*Tarkistus*
b) siirtää kolmansien maiden toimivaltaisille viranomaisille sekä kansainvälisille tai alueellisille järjestöille niiden edelleen käsittelemistä varten direktiivin (EU) 2016/680 V luvun ja tarpeen mukaan asetuksen (EU) 2018/1725 V luvun mukaisesti.	b) siirtää kolmansien maiden toimivaltaisille viranomaisille sekä kansainvälisille tai alueellisille järjestöille niiden edelleen käsittelemistä varten direktiivin (EU) 2016/680 V ***ja IX*** luvun ja tarpeen mukaan asetuksen (EU) 2018/1725 V luvun mukaisesti.

Or. en

Perustelu

IX luvun 94 artiklassa on erityiset säännöt operatiivisten henkilötietojen siirtämisestä kolmansiin maihin, ja se olisi lisättävä tähän viitteenä täydellisyyden vuoksi.

Tarkistus 11

Ehdotus asetukseksi
1 artikla – 1 kohta – 9 alakohta
Neuvoston päätös 2009/917/YOS
14 artikla

Komission teksti	*Tarkistus*
	14 artikla
”Tullitietojärjestelmään tallennettuja henkilötietoja saa säilyttää vain niin kauan kuin se on 1 artiklan 2 kohdassa mainitun tavoitteen saavuttamiseksi tarpeen***, eikä niitä saa säilyttää pidempään kuin viisi vuotta***. Näitä tietoja voidaan kuitenkin poikkeuksellisesti säilyttää vielä enintään kahden vuoden ajan, jos ja siinä määrin kuin ***sen*** on yksittäistapauksessa ***todettu olevan*** ehdottoman välttämätöntä tämän tavoitteen saavuttamiseksi.”	”Tullitietojärjestelmään tallennettuja henkilötietoja saa säilyttää vain niin kauan kuin se on 1 artiklan 2 kohdassa mainitun tavoitteen saavuttamiseksi tarpeen***. Niiden säilyttämisen tarpeellisuutta on tarkasteltava vähintään kerran kolmessa vuodessa***. Näitä tietoja voidaan kuitenkin poikkeuksellisesti säilyttää vielä enintään kahden vuoden ajan, jos ja siinä määrin kuin ***se*** on yksittäistapauksessa ehdottoman välttämätöntä tämän tavoitteen saavuttamiseksi.”

Or. en

Tarkistus 12

Ehdotus asetukseksi
1 artikla – 1 kohta – 11 alakohta
Neuvoston päätös 2009/917/YOS
20 artikla

Komission teksti	*Tarkistus*
”Tämän päätöksen mukaiseen henkilötietojen käsittelyyn sovelletaan direktiiviä (EU) 2016/680.”	”Tämän päätöksen mukaiseen henkilötietojen käsittelyyn sovelletaan direktiiviä (EU) 2016/680 ***ja asetusta (EU) 2018/1725***.”

Or. en

Perustelu

Lisätään viittaus EU:n tietosuoja-asetukseen täydellisyyden vuoksi, koska EUI suorittaa joitakin käsittelytoimia.

Tarkistus 13

Ehdotus asetukseksi
1 artikla – 1 kohta – 13 alakohta
Neuvoston päätös 2009/917/YOS
26 artikla

Komission teksti	*Tarkistus*
	26 artikla
Kansallisten valvontaviranomaisten ja ***Euroopan tietosuojavaltuutetun harjoittama koordinoitu valvonta on varmistettava*** asetuksen (EU) 2018/1725 62 artiklan mukaisesti.	***”1. Euroopan tietosuojavaltuutettu vastaa komission tämän asetuksen nojalla suorittaman henkilötietojen käsittelyn valvonnasta*** ja ***sen varmistamisesta, että se tapahtuu tämän asetuksen mukaisesti. Asetuksen (EU) 2018/1725 57 ja 58 artiklassa tarkoitettuja tehtäviä ja toimivaltaa sovelletaan vastaavasti.***
	2. Euroopan tietosuojavaltuutettu tekee komission tämän asetuksen nojalla suorittamaa henkilötietojen käsittelyä koskevan tarkastuksen vähintään joka kolmas vuosi kansainvälisten tarkastusstandardien mukaisesti. Tarkastuskertomus toimitetaan Euroopan

parlamentille, neuvostolle, komissiolle ja kansallisille valvontaviranomaisille.

3. Jäsenvaltioiden kansallisten valvontaviranomaisten ja Euroopan tietosuojavaltuutetun on kunkin toimivaltansa puitteissa tehtävä aktiivisesti yhteistyötä vastuualueillaan ja varmistettava koordinoitu valvonta asetuksen (EU) 2018/1725 62 artiklan mukaisesti***.”***

Or. en